

zagleda svat, teče k njemu z barilcem vina ter ga piti sili), iz hiš pa, memo katerih grejo, jim se iznašajo zdravice: boca žganja ali vina na jabelko s pozlačenim vetjem, ktera se dá iz desne roke pervencu z besedami: „Gospod pervenac, da ti je čast!“ On pa prejemši jo v desno roko napije bližnjemu tovaršu takole: „Od kod ta zdravica prišla, vse mu zdravo in veselo bilo! Da Bog dá, da prihaja za več srečnih let, imela od koga, pa imela tudi pred koga, ako Bog dá“. Na ta način si napijaje vsi po versti pijejo, in na vsako napito zdravico se po ena puška v zahvalo izpali. Navada je, da se svati ne na poti, ne doma za mizo ne odkrivajo, kedar komu na čem zahvaljujejo.

Kadar je svatov manj od sedem, se zastava ne nosi.
(Dalje sledi.)

Slovensko slovstvo.

„*Djanje svetnikov božjih.*“ Spisali družniki sv. Mohorja, na svetlo dal Anton Slomšek. Pervo pol leta. V Gradcu 1853. Natis J. A. Kienreih.

V slovenskem jeziku še dosihmal nismo imeli življenja in djanja svetnikov tako obširno popisanega, kakor imajo Nemci in drugi narodi svoje „legende“. Milostljivi knezoškof lavantiski so v blagi neutrudljivosti svoji nam podarili tako knjigo, ki se častno primerjati smé z enakimi družih jezikov. Za vsak dan obsegajo te bukve (na 46 polah velike osmerke za prvo polovico leta) življenjepis enega svetnika, kteremu je pridjan „nauk in posnema“ in kratka molitvica; veči del svetnikov je izrazen v podobah. So tedaj te bukve prave „hišne bukve“ pobožnega Slovenca, vredne živega priporočila. Ker so spisane od mnogih pisateljev, pravijo knez v pregovoru, naj se nihče ne spodtikuje o tem, „ako se vsakemu beseda prav po domače ne zarobi. Prava ljubezen ne sodi hudo, pa tudi komarjev ne preceja, kedar treba ni“.

Cena celega dela, ki bo prišlo v 2 debelih zvezkih na svetlo, je 4 fl. 20 kr. Pervi zvezek (prvo pol leta) se že dobí po vsih mestih slovenskih dežel.

„*Venček za vezilne darila ali vošilne pesmice o godovih, novim letu, in družih priložnostih z nekterimi spominskimi listiki in grobnimi napisi.*“ V Ljubljani 1854. V založbi pri J. Giontini-tu. Natisnil R. Milic.

Ni nam scer znano, kdo da je misel sprožil omenjene bukvice dati na dan, in tudi ne vémo, kdo je zložil pesmice, ki jih ta knjižica zapopada; pa naj je kdor koli hoče: misel ta je bila kaj dobra, in pesmice so vse hvale vredne. Nemci imajo že zdavnej na cente „gratulantov“; veseli bodimo, da imamo tudi mi zdaj „venček“ prav mičnih krajših in daljnih pesmic za vošila ob mnozih priložnostih starišem, žlahtnikom, prijatom, dobrotnikom itd., ki bojo dobro dohajale otrokom, pa tudi odraslim, ki želijo ob godovih in družih prilikah komu v lepi pesmici razodevati svoje občutke.

Lično natisnjena knjižica, ki obseže čez 100 pesmic, velja le 12 kraje. in je na prodaj pri J. Giontini-tu, za slovensko slovstvo marljivemu bukvarju.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Dunaja nam je gosp. Cigale te dni veselo novico naznanil, da že prav pridno izdeluje besednjak slovenski (nemško-slovenski del), da pa je delo težavno, kar mu čez in čez radi verjamemo; zato so pa tudi presvetli gosp. knezoškof ravno njega izvolili za vredništvo dela, ki toliko jezikoslovne učenosti, ročnosti in truda potrebuje, da se brez zedinjenih teh treh lastnost nikakor dobro in kar je mogoče hitro izdelati ne dá.

Med mnogim drugim nam gosp. Cigale razodeva sledeče, ki naj bo bravcem našim v razgled, kako izdeluje predmet svoj:

„Najpred mi bode skerb, da bode nemško-slovenski del besednjaka, kar se tiče nemških ali v nemščini udomaćenih tujih besed, kolikor je mogoče, popolen; zato moram Heinsius-a in druge popolne besednjake vedno pred sabo imeti. Za nemškimi bojo sledile čisto slovenske besede in sicer, kakor ste svetovali, bolj navadne pred manj navadnimi; in če bi mi dobre besede ne imeli, ali če bi jo tudi imeli, pa bi se v kakem drugem slavjanskem jeziku našla prav lepa slovensčini priležna beseda, jo mislim pristaviti, toda vselej z znamenjem: *serb.*, *böhm.*, *altsl.* itd., da bo vsak vedil, da ni slovenska, pa zavolj pomanjkanja domače Slovencom na ponudbo dana“.

„Dalje bom zvesto pazil, da se bodejo razločki med slovensčino in nemščino, naj obstojé tudi v malih rečéh, razvidni storili, na priliko: pri predlogu *bei* se bode opomnilo: *bei* der Thür hereintreten, *skozi* vrata, ne *per* vratih noter; *im* Garten, *na* vertu, in den *Wagen*, *na* voz itd.“

„Pri samostavnih imenih, ktere terpe adjectiva possessiva, bodem obé versti teh prilogov tako naznanjal, na priliko: *Hirt*, *pastir* (dim. *pastirček*), *des Hirten* — *pastirjev*, *Hirten* — *pastirski*“.

„Pri glagolih bodem obé versti doveršivno in nedoveršivno, ako ste obé v navadi, tako naznanjal, da bode prvi vselej doveršivni, in za njim nedoveršivni glagol, in sicer edino v nedoločivnem načinu, ne pa tudi v sedanjem času, ker mislim, da to spada v slovensko-nemški del; n. pr.: *scheren*, *vstriči*, *striči*; *stellen*, *postaviti*, *postavljati* *). Pri glagolih, ki nimajo obéh verst, mislim, da tega zaznamovanja ni treba, ker ga noben nemško-slavjansk besednjak nima, marveč ga devajo le v slavjansko-nemški del; drugibesednjaki še sploh ne devajo obéh skup, marveč večidel samo doveršivni glagol. Naj važniša pri glagolih pa so izreki, in v tem je moja naj večja skerb, rokopis za res dopolniti“.

„Kolikor bo naj bolj mogoče, bom vseskozi skerb bel za čisto slovensčino, da čobodre ne bo; če bi tudi Vodnik, ali Murko ali Janežič imeli kako besedo, ktere nisem nikdar slišal, in je tudi tukajšni Slovenci ne poznajo, ktera pa vendar utegne dobra biti, mislim odgovornost s tem na-nje prevaliti, da bodem pristavljal n. pr. „*nach V.*“ ali „*nach M.*“ ali „*nach J.*“; zakaj to je poglavna reč, da se odvadimo te napake, vse za horvaško ali sploh tuje šteti, kar ni ravno v naši vasi navadno. Tak besednjak bi ne bil slovenski, ampak Ljubljanski ali Radoljski ali Celjski ali Celovski ali ktereга družega kota“.

Še več reči nam piše gosp. Cigale in prosi še enkrat verle domoljube, da bi ga vseskozi prijazno podpirali z donašanjem dobrih manj znanih domačih besed v nemško-abecednem redu, ker iskreno želí delo kolikor moč popolno narediti. Če mu Bog zdravje dá in mu bo scer časa ostajalo za delo to, želí do konca maja dodelati nemško pismenko A. Mi pa dostavljamo ti želji v imenu vsih domoljubov serčno: Bog daj!

Iz zlatnega Praga. (O pesniški zapuščini Stanko Vrazovi — Dalje.) Vrazova pesniška zapuščina pa je bila tudi onda prekrasna in predragocena, ko bi vse to, česar sem dozdej omenil, popisal in večidel tudi dokazal, ko bi — pravim — vse to bila gola izmišljaja tako iz zraka vgrabljena, kakor so bile besede petdesetforintnega zagovornika. „Tudi onda?“

*) Gosp. knezoškof želé, da bi se povsod cela beseda zapisovala in natiskovala. Vred.